

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

1981

29

СТУДЗЕНА
ЧАЦВЕР
№ 4 [1304]
Выходзіць раз
у тыдзень.
Цана 2 кап.

ПЕРАХОДНЫ ЧЫРВОНЫ СЦЯГ

ЦК ЛКСМ Малдавіі і савета калгасаў Малдаўскай ССР уручыў камандзір рэспубліканскага штаба СБА ЦК ЛКСМ Малдавіі Р. І. Тарноўскі зводнаму студэнцкаму атраду БДУ, які працаваў летам мінулага года ў калгасе імя К. Маркса Слабодзейскага раёна Малдаўскай ССР.

Камсамольская арганізацыя ўніверсітэта атрымала пераходны Чырвоны вымпел Слабодзейскага РК КПМ, савета калгасаў і РК ЛКСММ за найбольшы ўклад у выкананне народнага гаспадарчых планаў раёна ў 1980 годзе і першае месца сярод камсамольскіх арганізацый ВНУ, фарміруючых атрады ў Малдавію. Вялікая група студэнтаў і супрацоўнікаў ўніверсітэта атрымала ганаровыя граматы ЦК ЛКСМ Малдавіі.

А. ШЫБУТ,
начальнік штаба
працоўных спраў БДУ.

ЦЫКЛ ЛЕКЦЫЙ

па адзінай сістэме вядзення праграмнай дакументацыі ўпершыню ў БДУ арганізаваны для студэнтаў — выпускнікоў факультэта прыкладнай матэматыкі. Справаздачы аб практыцы і дыпломныя работы павінны быць аформлены адпаведна патрабаванням стандартызацыі, аб якіх раскажаў пяцікурснікам факультэта загадчык аддзела ЦНДІТК В. В. Бацечка.

А. ЗМІТРОВІЧ.

НАРАДА КУРАТАРАЎ

усіх акадэмічных груп дзённага аддзялення, на якой абмяркоўваўся ход зімовай сесіі, адбылася на хімічным факультэце. Аб правядзенні работ па прафесійнай арыентацыі студэнтамі хіміфака ў час зімовых канікулаў выступіў намеснік дэкана факультэта В. В. Самыхвал.

Т. АЛЯКСАНДРАВА.

ПЕРАД ШКОЛЬНІКАМІ

горада Пінска з цікавымі і змястоўнымі лекцыямі аб БДУ — старэйшай навучальнай установе рэспублікі выступіў загадчык кафедры гісторыі філасофіі і логікі А. С. Кляўчэня. Больш за 750 выпускнікоў 12 школ горада даведаліся аб гісторыі і дасягненнях ўніверсітэта, аб прафесіях, якія можна атрымаць на нашых факультэтах.

А. ГЕРМАНОВІЧ.

З гонарам за нашу Савецкую Радзіму, родную Камуністычную партыю ўвесь калектыў Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна сустраў вестку аб скліканні XXVI з'езда Камуністычнай партыі Савецкага Саюза і XXIX з'езда Кампартыі Беларусі.

Здзяйсняячы гістарычны рашэнні XXV з'езда КПСС, у адказ на бацькоўскі клопат ЦК КПБ і ўрада рэспублікі аб развіцці БДУ імя У. І. Леніна вучоныя, студэнты і аспіранты, рабочыя і служачыя ў выніку вялікай арганізатарскай і палітычнай работы рэктарата, парткома, камсамольскай і прафсаюзнай арганізацый дабіліся значных поспехаў у падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў, значна расшырылі фронт навуковых даследаванняў, павысілі эфектыўнасць укаранення дасягненняў навукі ў вытворчасць.

За гады дзесятай пяцігодкі падрыхтавана больш 14 тысяч маладых спецыялістаў, якія плённа працуюць у розных галінах народнай гаспадаркі, навукі, асветы і культуры; абаронена 12 доктарскіх і 249 кандыдацкіх дысертацый; выддзены 364 падручнікі і вучэбныя дапаможнікі.

РАПАРТ

КАЛЕКТЫВУ БДУ імя У. І. ЛЕНІНА XXIX З'ЕЗДУ КАМПАРТЫ БЕЛАРУСІ

Прайшоўшыя гады з'явіліся для ўніверсітэта важным этапам у развіцці навукі. Агульны аб'ём навуковых даследаванняў склаў у дзесятай пяцігодцы 49 мільёнаў рублёў, у тым ліку па гаспадарчых дагаворах — 37 мільёнаў рублёў. Гэта ў два з палавінай раза больш, чым за гады дзевятай пяцігодкі.

Эканамічны эфект ад укаранення навукова-даследчых работ у 1980 годзе дасягнуў 22,3 мільёна рублёў, што ў чатыры разы перавышае вынікі 1976 года.

Важкі ўклад унеслі вучоныя ўніверсітэта ў развіццё фундаментальных і прыкладных даследаванняў. Упершыню ў гісторыі ВНУ рэспублікі зарэгістравана адкрыццё [1979 г.] у

галіне нейтронай фізікі. Атрыманы 4 патэнты, 14 рэспубліканскіх прэмій, 104 медалі і дыпламы ВДНГ СССР і ВДНГ БССР, 632 аўтарскія пасведчанні на вынаходніцтвы. Дзве навуковыя работы ў 1980 годзе ўдастоены прэміяй Ленінскага камсамола Беларусі.

Актыўны ўдзел у даследаваннях прымаюць студэнты ўніверсітэта. Больш 1200 іх навуковых работ адзначаны на ўсесаюзных і рэспубліканскіх аглядах і конкурсах.

Кіруючыся заветамі У. І. Леніна, юнакі і дзяўчаты ўніверсітэта паспяхова вучобу спалучаюць з актыўным удзелам у грамадска карыснай працы. У студэнцкім будаўнічым руху за гады дзесятай пяцігодкі прыняло ўдзел больш

12 тысяч чалавек. Імі асвоена 32 мільёны рублёў капіталаўкладанняў. Толькі ў 1980 годзе зводны студэнцкі будаўнічы атрад асвоіў каля 10 мільёнаў рублёў капіталаўкладанняў, здаў у эксплуатацыю 92 аб'екты, 28 з якіх са студэнцкім знакам якасці. Пабудаваны і рэстаўрыраваны 73 помнікі і абеліскі, прачытана звыш 1700 лекцый, дадзена больш 1000 канцэртаў.

Ідучы насустрач XXVI з'езду КПСС, калектыў ўніверсітэта прыняў на сябе павышаныя сацыялістычныя абавязальнасці, якія паспяхова выкананы.

Выкладчыкі і студэнты, рабочыя і служачыя ўніверсітэта ў абстаноўцы высокага палітычнага і працоўнага ўздыму шырока абмеркавалі і аднадушна адобрылі праект ЦК КПСС да XXVI з'езда партыі «Асноўныя напрамкі эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1981—1985 гады і на перыяд да 1990 года».

Горача вітаючы дэлегатаў XXIX з'езда Камуністычнай партыі Беларусі, мы запэўніваем Цэнтральны Камітэт КПБ і ўрад рэспублікі, што прыкладзём усе сілы, веды і вопыт, каб здзейсніць гістарычны рашэнні Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

«ПАДРЫХТАВАЦЬ ПРЫКЛАДНА 10 МІЛЬЁНАЎ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ З ВЫШЭЙШАЙ І СЯРЭДНЯЙ СПЕЦЫЯЛІЗАЦЫЯЙ. АЖЫЦЦЯВІЦЬ МЕРЫ ПА ПАВЫШЭННЮ ЯКАСЦІ ПДРЫХТОЎКІ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ І ПАЛЯПШЭННЮ ІХ ВЫКАРЫСТАННЯ У НАРОДНАЙ ГАСПАДАРЦЫ».
(З ПРАЕКТА ЦК КПСС ДА XXVI З'ЕЗДА ПАРТЫІ).

Студэнткі I курса мехмата ГУД Ларыса і ЕЛІСЕЕВА Ала перад здачай экзаменаў па алгебры.
Фота М. Дубовіка.

ЗА ПАСПЯХОВАЕ ВЫКАНАННЕ

У АБМЕРКАВАННІ праекта ЦК КПСС да XXVI з'езда партыі прыняў удзел увесь калектыў адміністрацыйна-гаспадарчай часткі БДУ. З дакладам аб асноўных напрамках развіцця краіны на сходзе выступіў намеснік прарэктара па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце Р. І. Коктыш. Думкамі аб задачах калектыву ў святле праекта ЦК КПСС падзяліліся старшыня прафбюро АГЧ С. С. Сапронаў, начальнік аддзела

забеспячэння У. І. Тарасевіч, сакратар камсамольскай арганізацыі М. М. Вільчыцкі, начальнік аддзела капітальнага будаўніцтва Л. І. Марыніч, в. а. начальніка гаража К. С. Каплявіч і іншыя.

Намеснік дырэктара студэнцкага гарадка М. Н. Асіпенка раскажаў пра ўдзел ўніверсітэцкіх інтэрнатаў у рэспубліканскім аглядзе-конкурсе і прапанаваў узмацніць адказнасць студэнтаў за захаванасць

сацыялістычнай маёмасці.

У ходзе абмеркавання праекта ўсе прысутныя задавальненнем адзначылі клопат партыі аб далейшым сацыяльным прагрэсе грамадства і шырокую праграму павышэння народнага добрабыту як галоўную задачу партыі ў васьмідзесятыя гады і вырашылі прыкласці ўсе сілы і старанне для яе паспяховага выканання.

С. КАСЯЧЭНКА,
сакратар партбюро АГЧ.

Выкарыстоўваць штодзённа

НА ПАСЯДЖЭННІ кафедры навуковага камунізму, прысвечаным абмеркаванню праекта ЦК КПСС да XXVI з'езда КПСС «Асноўныя напрамкі эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1981—1985 гады і на перыяд да 1990 года», разгледжана пытанне аб выкарыстанні праекта ЦК КПСС у вучэбна-выхаваўчай рабоце.

У прынятым рашэнні вызначаны меры па шырокаму выкарыстанню гэтага важнага дакумента ў лекцыях, на семінарскіх занятках, у палітыка-выхаваўчых мерапрыемствах.

На гістарычным, філалагічным, хімічным і іншых факультэтах праект ЦК КПСС абмяркоўваўся на семінарскіх занятках па навуковаму камунізму. Студэнты правялі вялікую цікавасць да тэмы семінараў і прынялі актыўны ўдзел у абмеркаванні гэтага пертынага дакумента.

Калектыў кафедры ў час абмеркавання праекта ЦК КПСС вынес наступную прапанову: у пункце «У галіне грамадскіх навук сканцэнтравачь намаганні па наступных напрамках: абагульненне вопыту рэвалюцыйна-пераўтваральнай дзейнасці КПСС, міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, распрацоўка праблем дыялектычнага і гістарычнага матэрыялізму, палітычнай эканоміі на аснове выкарыстання матэрыялістычнай дыялектыкі ў вырашэнні тэарэтычных і практычных задач» пасля слоў «палітычнай эканоміі» дадаць «і навуковага камунізму».

П. ДРОНЬ,
загадчык кафедры
навуковага камунізму.

Адраджэнне

«Мы вельмі рады, што вучымся ў СССР — на радзіме Кастрычніцкай рэвалюцыі. Мы шчыра ўдзячны Савецкаму ўраду і народу Краіны Саветаў за тую значную дапамогу, якую яны нам аказваюць...»

Юнак з Кампучыі Уч Тнонг Сянг хваляваўся, калі гаварыў гэтыя словы. Гаварыў не толькі ад сябе, але і ад імя сваіх таварышаў, што займаюцца на падрыхтоўчым аддзяленні БДУ імя У. І. Леніна. І калі мы глядзелі ў іх добрыя твары, то нават не хацелася думаць, што зусім нядаўна гэтым юнакам і дзяўчатам давялося спазнаць усе жахі рабскага жыцця, халодны подых смерці.

Не адзін год жыццё кампучыйскага народа было невыносна цяжкім пад ігам рэжыму Пол Пота — Іенг Сары. Людзі, нібы жывёла, былі сагнаны ў працоўныя камуны, жудасныя лагеры смерці. Працавалі без ежы, адзення, па васемнаццаць гадзін у суткі. Платай і ўзнагародай за гэта былі жорсткія пабоі і здэкі прыганяных.

У шасці кампучыйскіх студэнтаў, што займаюцца на падрыхтоўчым аддзяленні, загінулі не толькі родныя, але і сябры.

Дыктатарскі рэжым і чалавечанавісціцкая палітыка кітайскага гегеманістаў пакалечылі жыццё многіх тысяч кампучыйцаў. Уч Тнонг Сянг займаўся тады ў Пнампеньскім універсітэце.

Аднойчы на тэрыторыю універсітэта ўварваліся салдаты, — расказвае ён. — Яны забілі ўсіх выкладчыкаў, разбурылі будынак універсітэта, а студэнтаў адправілі ў працоўныя лагеры. У нашай групе было 300 чалавек. Мы працавалі на палях і кожны дзень бачылі жорсткасць і смерць. Праз два гады з усёй групы ў жывых засталося толькі чатыры чалавекі. У студзені 1979 года Кампучыя стала свабоднай. Мы ўдзячны мужнаму в'етнамскаму народу і народам усіх сацыялістычных краін за дапамогу, якую яны нам аказваюць. Савецкі Саюз — наша другая Радзіма, гаворыць Уч Тнонг Сянг.

Народная Рэспубліка Кампучыя стала на шлях эканамічнага і сацыяльнага адраджэння. У салідарнасці з Савецкім Саюзам і іншымі краінамі сацыялізму — гарантыя незалежнасці, будучы перамога.

ЧАН НГОК ТХОНГ,
студэнт I курса
факультэта журналістыкі.

Універсітэцкаму дыпламу — гарантыю якасці

Асістэнт Канстанцін Аляксандравіч ІВАНОВ прымае экзамен па алгебры ў студэнткі I курса мехмата Аксаны ГАРАШЧУК.
Фота М. Дубовіка.

СЛОВА ВЫДАТНІКУ

Шпаргалка не патрэбна

СЕСІЯ для ўсіх без выключэння — адказны час праверкі ведаў. У студэнтка хімфака Наташы Пальчэўскай і Волгі Максіменка ўжо мінулі дзве сесіі, а ў залікоўках — адны пяцёркі. Ім не перашкаджае добрая вучыцца і значная грамадская работа, якой яны заняты.

— Я ніколі не ставіла перад сабой такой мэты: вучыцца дзеля адзнакі, — гаворыць Оля Максіменка. — Проста заўсёды хацела пазнаць як мага больш цікавага і карыснага. А адзнака — гэта ўжо вынік тваёй работы.

— Але работы не за некалькі дзён да экзамена, — дадае Наташа, — а штодзённай, на працягу ўсяго семестра. Напрыклад, калі добра рыхтавацца да кожнага семінара па гісторыі КПСС, то напярэдадні сесіі застаецца толькі паўтарыць пройдзенае. Не апошняю роллю адыгрывае і канспект, бо на лекцыі заўсёды можна пацэці цікавыя сучасныя матэрыялы.

— **Што дапамагае ў вучобу больш усяго: здольнасць хутка засвойваць, запамінаць ці ўсё ж любоў да працы, умненне прымусіць сябе працаваць?**

— Напэўна, і тое, і другое, — лічыць Оля, — але галоўнае, вядома, праца. Якія б ні былі твае здольнасці, без пэўных намаганняў з твайго боку поспеху не будзе.

— **Ці хвалюешся перад сесіяй!**

— Нейкая няўпэўненасць заўсёды ёсць, — гаворыць Наташа Пальчэўская. — Вельмі баялася першай зімовай сесіі: незнаёмая выкладчыкі, шмат новых прадметаў. А вясной было ўжо намнога лягчэй.

— **А ці бывае такое: бярэш білет і раптам адчуваеш, што ўсё забылася!**

— Здаралася, — прызнаецца Оля. — Дапамагло тое, што не разгубілася і ўзяла сябе ў рукі. Адрознівацца паявілася ўпэўненасць.

— Наогул са мной такога не бывае. Думаю, што не трэба губляцца ў падобных сітуацыях. Перастанеш хвалявацца — і адразу ўсё ўспомніш, — гаворыць Наташа.

— **У апошні час сярод студэнтаў бытуе меркаванне, што шпаргалкі пісаць можна і нават патрэбна, але браць іх на экзамен не трэба. А вы як лічыце?**

— Чаму абавязкова шпаргалкі? Рыхтуючыся да экзамена, я часта раблю для сябе паметкі на лістках паперы: вывады формул, тэарэм. Але на экзамен іх, вядома, не бяру. Ніякай карысці гэта не прынясе, — лічыць Наташа.

— **А вось меркаванне Олі Максіменка:**

— Шпаргалка ніколі не пісала. Спадаюся толькі на свае веды.

**Інтэрв'ю правяла
Н. КРАПІВІНА,
студэнтка I курса
факультэта журналістыкі.**

I «ДОБРА», I «ВЫДАТНА»

ЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫ ЭЦЮД

ТАК УЖО ЗАГАДКАВА раз-мешчаны пакоі ў геаграфічным корпусе, што аўдыторыі з парадкавымі лічбамі «51» і «52» знаходзяцца ў розных канцах трэцяга паверха. Аб'ядноўваюць жа іх сёння не толькі парадкавыя нумары, але і традыцыйны натоўпы каля дзвярэй — дзюжурнікі і трэцякурснікі геафака здаюць чарговыя экзамены.

Зойдзем спачатку да старэйшых. Рука выкладчыка павольна выводзіць першую адзнаку на экзамене — «выдатна» ў залікоўцы Ганны Давыдзенка.

Табліцы, што размешчаны навакол, нагадваюць абстаноўку медыцынскай установы. На іх — схема нервовай сістэмы чалавека, будова галаўнога мозгу і г. д. Студэнты-географы здаюць экзамен па псіхалогіі.

Погляды Гіпакрата на тэмперамент раскрывае Ларыса Карніцкая. Бойка пералічвае тыпы тэмпераментаў, прыводзіць цікавыя прыклады. Вышэйшая адзнака.

Галя Лапато пасля змястоўнага адказу па білету атрымала цікавае дадатковае пытанне: як канкрэтна можна высветліць і развіць здольнасці дзіцяці? Каму, як не будучым педагогам, прыйдзецца вельмі хутка прымяняць на практыцы здабыты сённяшняй тэорыі. Галя ўпэўнена справілася з дадатковым пытаннем. «Пяцёрка».

А вось Алена Гізоўская залішне хваляецца ў час адказу. Хутка-хутка расказвае аб будове і функцыях нервовай тканкі. У спешцы — агаворваецца. Рэм Іосіфавіч Вадэйка, загадчык кафедры псіхалогіі, які прымае экзамен, вымушаны час ад часу перапытваць і ўдакладняць. Але адказвае Алена правільна.

Як перашкаджае хваляванне! Пры універсітэцкай кафедры псіхалогіі некалькі год працуе гурток аўтагеннай трэніроўкі. Найбольш актыўныя яго члены навучыліся ў час заняткаў валодаць сабой настолькі, што, як правіла, умеюць амаль зусім здымаць з сябе экзаменацыйнае хваляванне. Не хапае гэтага Алёне. Але выкладчык-псіхолог разумее нервовы стан студэнткі і правільна ацэньвае веды.

Крыху хвалявалася і Наташа Журко, апошняя з «першай пяцёркі». «Гонар факультэ-

кай гімнастыкі» — так ахарактарызаваў яе аднакурснікі. І спартыўны характар дзяўчыны праявіўся спаўна — пераадолела сябе. «Пяць» балаў!

— У вас заўсёды выдатнікі адказваюць першымі? — пытаюся ў аднакурснікаў Ані, Ларысы, Галіны, Алёны і Наташы. І «фізгеографы», як сябе называюць студэнты гэтай групы, наперабой расказваюць, што дзяўчаты — «цвёрдыя харашысткі», але па склаўшыся традыцыі заўсёды ідуць на экзамен першымі.

«Першая пяцёрка» — на «выдатна!» Не такая ўжо рэдкая з'ява. Але факт гэты пасабому бадзёра настройвае ўсю групу. Ды і выкладчыку, безумоўна, прыемна, хоць не вельмі ўдалыя адказы яшчэ наперадзе.

Другая аўдыторыя. Другі экзамен. Другая сістэма. Мікалай Пятровіч Хаміцкі, старшы выкладчык кафедры фізічнай географіі СССР, запрашае на свой экзамен па метэаралогіі і кліматалогіі чатырох студэнтаў. Акрамя тэарэтычных адказаў на пытанні білета, кожны павінен растлумачыць прынцып дзеяння адной з метэаралагічных прылад, якія расставлены на сталах. Мінутым летам сённяшняй другаякурснікі праходзілі практыку па метэаралогіі на вучэбна-геаграфічнай станцыі «Заходняя Берзіна», таму «практычныя» пытанні цяжасцей не выклікаюць.

Адказы розныя. Змястоўныя і крыху няўпэўненыя, забытаныя. Чаргуюцца адзнакі: Аляксандр Ражноўскі — «4», Наташа Іваненка — «5», Андрэй Андрэў — «4». А вось і першы кандыдат на «тройку». Дзяўчыне, якая ніяк не можа справіцца з білетам, выкладчык дае магчымасць крыху падумаць. Цікава адказвае Сяргей Асіпкоў, але на «выдатна» не выцягнуў — «4».

Сяргей Карнейчык расказвае аб прынцыпе дзеяння геоліографа. У руках студэнта — прылада для вымярэння працягласці сонечнага ззяння. На масіўным штатыве замацаваны прызрысты шар, у якім, як у люстэрку, адлюстроўваюцца аўдыторыя, кліматычныя карты і твары географу-другакурснікаў, якія яшчэ рыхтуюцца да адказу...

Т. САХАШЧЫК.

РАШЭННЕ чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС аб скліканні ў лютым 1981 года XXVI з'езда партыі знайшло жывы водгук у кожнага савецкага чалавека. Арганізацыя таварыства «Веды» Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна, якая налічвае ў сваіх радах 970 членаў, актыўна ўключылася ў лекцыйную прапаганду па дастойнай сустрэчы чарговага з'езда — вялікай падзеі ў жыцці партыі і савецкага народа.

На пасяджэнні прэзідыума праўлення ў верасні быў абмеркаваны «Зварот членаў таварыства «Веды» Акадэміі навук БССР да вучоных, выкладчыкаў ВНУ, работнікаў навукова-даследчых устаноў горада-героя Мінска і рэспублікі» прыкладзі максімум намаганняў і энергіі з тым, каб яшчэ больш актыўна і мэтанакіравана прапагандаваць марксісцка-ленінскае вучэнне, дасягненні перадавой навукі і тэхнікі, вялікія творчыя планы КПСС і тым самым аказаць усмерную дапамогу партыйным арганізацыям у камуністычным выхаванні працоўных, у пасяховым выкананні імі ўзятых сацыялістычных абавязанняў. У адказ на гэты зварот прэзідыумам распрацаваны канкрэтныя мерапрыемствы універсітэцкай

ДЗЕЙСНАЯ ДАПАМОГА

арганізацыі таварыства «Веды» па дастойнай сустрэчы XXVI з'езда КПСС. У іх прадугледжана забеспячэнне актыўнага ўдзелу ў лекцыйнай прапагандзе ўсіх членаў таварыства «Веды» БДУ.

Прэзідыум праўлення таварыства «Веды» БДУ абавязаў кожную пярвічную арганізацыю, а іх услуго 15, правесці ў працоўных калектывах, школах, студэнцкіх аўдыторыях не менш двух цыклаў лекцый па праблемах «Унутраная і знешняя палітыка», «Эканамічная палітыка партыі на сучасным этапе», «Савецкі лад жыцця» і г. д. Неабходна адзначыць, што гэта абавязальства выконваецца. Так, лектары кафедры палітэканоміі прыродазнаўчых факультэтаў (загадчык кафедры дацэнт М. І. Базылеў) чытаюць цыкл лекцый «Эканамічная палітыка партыі на сучасным этапе» ў Гродна. Лектары кафедры этыкі, эстэтыкі і навуковага атэізму (в. а. загадчыка кафедры дацэнт А. А. Круглоў) вядуць кіналекторыі «Мараль, эты-

ка і XX стагоддзе» для старшакласнікаў у Доме культуры Мінскага аўтазавода. Члены таварыства «Веды» кафедры навуковага камунізму (загадчык кафедры дацэнт П. П. Дронь) чытаюць цыкл лекцый «Савецкі лад жыцця» ў Жодзіна.

У мерапрыемствах запланавана таксама правесці 25 калектывных выездаў вучоных на падшэфныя прадпрыемствы, у калгасы, саўгасы, школы; не менш 20 навукова-тэарэтычных і навукова-практычных каферэнцый. У выкананні гэтых форм прапаганды вялікую актыўнасць праяўляюць філалагічны факультэт, кафедры гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў, марксісцка-ленінскай філасофіі гуманітарных і прыродазнаўчых факультэтаў, педагогікі.

Для студэнтаў універсітэта на кожным факультэце праводзіцца лекторый, у якім чытаюцца лекцыі на самыя розныя тэмы, а таксама праводзіцца цыкл лекцый «Ад з'езда да з'езда — ланіскім курсам». Гэты цыкл пасяхо-

ва чытаецца для замежных студэнтаў на падрыхтоўчым факультэце. У актавай зале універсітэта для супрацоўнікаў і студэнтаў праводзіцца грамадска-палітычныя чытанні. Ужо прайшлі дзве лекцыі. Чыталі лектары з Масквы А. І. Дзёмін і В. В. Вахрушаў. У студэнцкіх інтэрнатах праводзіцца вечары пытанняў і адказаў, сустрэчы з цікавымі людзьмі нашага горада, гутаркі.

Прэзідыум праўлення абавязаў кожную пярвічную арганізацыю распрацаваць новую тэматыку лекцый з тым, каб у 1981 годзе выдаць тэматычны зборнік лекцый, якія чыталіся членамі таварыства «Веды» Белдзяржуніверсітэта.

З каштоўнай ініцыятывай выступілі лектары кафедры этыкі, эстэтыкі і навуковага атэізму. Яны прапанавалі правесці ў інтэрнатах і на факультэтах вечары пытанняў і адказаў на тэмы маралі, эстэтыкі, атэізму. Відавочна, факультэцкія пярвічныя арганізацыі з прыемнасцю выкарыстаюць гэту

добраю прапанову.

У арганізацыі таварыства «Веды» БДУ назапашаны багаты вопыт лекцыйнай работы, склаўся дзейсныя формы і метады прапаганды. Яна мае вялікі актыўны лектарскі кадраў: гэта прафесары Г. П. Давыдзюк, А. А. Галаўко, У. М. Сікорскі, Д. П. Жмуроўскі, Ю. С. Багданаў, дацэнты А. А. Круглоў, І. Ф. Рэкуц, Ф. І. Мельнік, Р. І. Вадэйка, І. Д. Стадуб, І. Ф. Раманоўскі, Ю. А. Гусеў, В. І. Гамаў, А. І. Ляўко, М. В. Яфімава, П. М. Савасцёнак, М. З. Яноўскі, старшы выкладчык М. Я. Зайцаў і многія іншыя.

Можна выказаць упэўненасць у тым, што ўсе лектары універсітэцкай арганізацыі таварыства «Веды» будуць яшчэ больш актыўна ўдзельнічаць у прапагандзе марксісцка-ленінскай тэорыі.

Л. КЛЯУС,
адказны сакратар
арганізацыі таварыства
«Веды» БДУ
імя У. І. Леніна.

НА ЎЗДЫМЕ

30-я ГАДЫ ў жыцці камсамольскай арганізацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта неслі ў сабе небывалы размах грамадскай актыўнасці, узлёт апантанасці і мэтанакіраванасці ўперад, уздым масавага патрыятызму, пачуцця злучанасці лёсу кожнага з лёсам Радзімы.

Гэта былі гады рашучай барацьбы за сацыялізм, гады, поўныя штурмавага пафосу першых пяцігодкаў, арганічнага спалучэння задач камуністычнага выхавання студэнцкай моладзі з надзвычайнамі задачамі будаўніцтва новага жыцця і новага грамадства. У студэнцкай аўдыторыі прыходзілі новыя пакаленні юнакоў і дзяўчат, якія глыбока пазналі тыя бязмежныя магчымасці для вучобы, якія адкрыліся перад імі.

Пленум ЦК ВЛКСМ у лістападзе 1932 года «Аб практычных мерапрыемствах камсамола па рэалізацыі рашэнняў партыі і ўрада аб вышэйшай школе» накіраваў камсамольскія арганізацыі на неабходнасць сканцэнтравана ўвагу на вучобе студэнтаў. Кожны студэнт павінен быў вёсці канспект лекцый, практычных і лабараторных заняткаў. Уводзіліся пералікі абавязковай літаратуры (так званы мінімум), а таксама дадатковай (максімум) па кожнай спецыяльнасці.

Камсамольцы ўдзельнічалі ў арганізацыі і правядзенні кантролю за якасцю чытаемых курсаў, за наведваннем лекцый студэнтамі. У інтэрнатах, бібліятэках, кабінетах — усюды адчуваўся ўдзел камсамольцаў у арганізацыі самастойнай падрыхтоўкі студэнтаў. Барацьба за веды набыла масавы характар.

Вучоба становілася адным з галоўных паказчыкаў у рабоце камсамольскай арганізацыі ўніверсітэта.

Вынікі далі адчуць сябе адразу. Калі яшчэ ў 1927-28 навучальным годзе паспяхова сьць студэнтаў ўніверсітэта складала 80 працэнтаў, то ў 1928-29 навучальным годзе яна павысілася да 93,2 працэнта. Справа-

здачна-выбарны сход у кастрычніку 1929 года падаў вынікі акадэмпакходу, адзначыў работу агульнаўніверсітэцкай камісіі па кіраўніцтву паходам і прапанаваў яе працягваць.

Яшчэ большы размах атрымала дзейнасць камсамольскай арганізацыі па ўдасканаленню вучэбна-выхаваўчага працэсу ў ходзе сацыялістычнага спаборніцтва, якое разгарнулася ў ВДУ з 1929-30 навучальнага года і праходзіла ў некалькі этапаў, ахапіўшы ўсе напрамкі дзейнасці.

Камсамольская арганізацыя Белдзяржуніверсітэта заключыла дагавор аб сацыялістычным спаборніцтве з камсамольскай арганізацыяй Мінскага педінстытута. У канцы 1929 года быў падпісаны дагавор аб сацыялістычным спаборніцтве паміж камсамольскай арганізацыяй Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і камсамольскай арганізацыяй Кіеўскага інстытута народнай гаспадаркі, а таксама Мінскага медінстытута.

Камсамольцы спабарнічалі за далейшае пашырэнне грамадска-палітычнай актыўнасці, за зніжэнне колькасці прагулаў і спазненняў, за «выхад» студэнтаў на фабрыкі, заводы, у калгасы. Наладжваліся агляды-выстаўкі лепшых канспектаў. Камсамольскія арганізацыі факкультэтаў выклікалі на сацспаборніцтва калектывы будоўляў, заводаў, фабрык. Арганізаваліся агляды, конкурсы, канферэнцыі.

Камсамольцы ўдзельнічалі ў выбарных кампаніях, шырока арганізавалі палітычную адукацыю моладзі, разгортвалі інтэрнацыянальнае выхаванне студэнтаў, праводзілі вялікую шэфскую і культурна-масавую работу, дапамагалі ліквідаваць непісьменнасць. Гераічны час выхоўваў сапраўдных патрыётаў.

«На прыкладзе папаніцаў мы будзем вучыцца, як трэба вёсці барацьбу з цяжкасцямі, як трэба выконваць даручэнні партыі і ўрада» — так гучала заява студэнтаў ва ўніверсітэцкай шматтыражы «За ленінскія кадры». Ударныя брыгады ствараліся студэнтамі ў кожнай акадэмічнай групе, дзе яны імкнуліся па-ўдарнаму працаваць і вучыцца. Свае спартыўныя святы, пераходы яны прысвячалі гераінам-летчыцам, а таксама называлі маршруты, мерапрыемствы імёнамі слаўных сыноў і дачок савецкага народа. Быў арганізаваны спартыўны пераход імя М. Расковай.

Асабліва моцная дружба завязалася ў камсамолі старэйшай ВДУ рэспублікі з балтыйскімі маракамі лінкора «Парыжская камуна». Аб гэтым сведчаць пісьмы да маракоў і пасланны маракоў-чырванфлотцаў у Мінск.

Камсамольская арганізацыя БДУ і маракі абменьваліся дэлегацыямі ў дні ўсенародных святкаванняў, дзяліліся вопытам камсамольскай работы, расказвалі адзін аднаму аб справах і вучобе. Гэта была моцная, сапраўдная дружба, якая нарадзілася ў суровы і цяжкі час. Студэнты запісваліся ў аэраклубы, гурткі, рыхтаваліся стаць на абарону Радзімы.

Ужо ў 1937 годзе сярод студэнтаў ўніверсітэта 444 чалавекі насілі высокае званне варашылаўскага стралка I ступені, 16 — варашылаўскага стралка II ступені, 25 чалавек стралкалі планерную школу; у сценах ўніверсітэта было падрыхтавана 183 інструктары супрацьветэранай хімічнай абароны.

Паказчыкі раслі з году ў год. Так, у Белдзяржуніверсітэце ў 1938-39 навучальным годзе налічвалася 700 варашылаўскіх стралкоў, 15 майстроў стралковага спорту, 22 варашылаўскія коннікі, 70 вадзіцеляў аўтамашы, 123 матацыклісты.

Лепшых вынікаў у індывідуальным сацыялістычным спаборніцтве па абароннай рабоце дасягнуў студэнт III курса хіміфака Георгій Фалевіч, які здаў нормы на 8 абаронных значкоў.

Абаронна-масавая работа, якая праводзілася ва ўніверсітэцкіх сценах, адыграла вялікую ролю ў падрыхтоўцы студэнцкай моладзі да службы ў радах Чырвонай Арміі, да абароны Радзімы.

У пачатку 1941 года 10 камсамольцаў пачалі лыжны прабег імя XVIII партыйнай канферэнцыі па маршруту Мінск — Баранавічы. Камітэт ЛКСМБ паставіў задачу перад удзельнікамі прабегу: правярць выносливасць спартсменаў ва ўмовах працяглага пераходу. У мороз, сцюжу не перарываўся паход. 10 камсамольцаў-смельцакоў прыйшлі да намечанай мэты.

Праводзілася вялікая работа па працоўнаму выхаванню. Студэнты аказвалі дапамогу сялянам у вядзенні калектывнай гаспадаркі, збіралі ўгнаенні, арганізавалі «паходы за ўрадавай». Камсамольская арганізацыя ганарылася тым, што побач з рабочымі і калгасніка-

мі ў адзіным страі ішоў да новага жыцця, дапамагаючы на справе здзяйснення велічнага перавароту ў вёсцы, як адзначалася ў пратаколах бюро ячэйкі ЛКСМБ ўніверсітэта, «і камсамалец, спецыяльна накіраваны ў вёску для работы па падрыхтоўцы арганізацыі калгаса». У падшэфным Грычынскім сельскім савеце Чэрвеньскага раёна студэнты арганізавалі для жыхароў вёсак 2-тыднёвыя аграіагнатурныя курсы.

Студэнты актыўна ўдзельнічалі ў мастацкай самадзейнасці. У 1939 годзе ў Белдзяржуніверсітэце працавала 6 гурткоў мастацкай самадзейнасці, у якіх займалася 150 студэнтаў.

Выступленні танцораў адзначаліся Ганаровай граматай на III Усебеларускай алімпіядзе мастацкай самадзейнасці. Славіўся домрава аркестр. Калектыву яго ўдзельнічаў у конкурсах, выступаў на рэспубліканскім радыё. Карыстаўся папулярнасцю ў студэнтаў джаз-аркестр, у састаў якога ўваходзіла 13 чалавек.

Рос аўтарытэт камсамольскай арганізацыі. У 1930 годзе камсамольская арганізацыя ўніверсітэта налічвала ў сваіх радах 622 камсамольцы. У асноўным гэта былі камсамольцы ленінскага закліку, якія ўступілі ў ВЛКСМ у 1924—26 гадах. За дзесяць перадаенных год была прыведзена ў парадак структура камсамольскай арганізацыі. Вялікае значэнне ва ўмацаванні дысцыпліны адыграў абмен камсамольскіх дакументаў. Гэта быў агляд сіл Ленінскага камсамола, яркая дэманстрацыя яго згуртаванасці вакол Камуністычнай партыі, маналітнасці і адданасці агульнай справе, вернасці ідэалам камунізму.

Наступаў час вялікіх выпрабаванняў. Над Еўропай чырванела зарыва вайны. Наступалі гады іншай вучобы. Даводзілася спасцігаць новую навуку — навуку нянавісці да ворага. Наперадзе ў студэнтаў ўніверсітэта былі самыя цяжкія заліковыя сесіі. У кожнага з іх наступалі самыя цяжкія экзамены — на грамадзянскую сталасць, на званне чалавека, на вернасць народу, партыі, сацыялістычнай Айчыне.

І гэты самы цяжкі ў сваім жыцці экзамен камсамольцы БДУ вытрымалі з гонарам.

Ул. НАВУМОВІЧ,
кандыдат філалагічных навук, сакратар камітэта камсамола БДУ (1973—1975 гг.).

ЛЕТАПІС СТАНАЎЛЕННЯ

Паважаны чытач! З гэтага нумара мы пачынаем друкаваць летапіс БДУ імя У. І. Леніна, які падрыхтаваў да друку дацэнт А. І. КАЖУШКОУ.

1918 ГОД

Петраградскае аддзяленне Беларускага нацыянальнага камісарыята ўзбудзіла хадайніцтва перад Наркамасветы РСФСР аб замацаванні за Беларускай Юр'еўскага ўніверсітэта і аб пераводзе яго часова ў адзін з неакупіраваных гарадоў — Віцебск або Смаленск.

1919 ГОД

21 студзеня

У. І. Ленін падпісаў дэкрэт Саўнаркома РСФСР аб заснаванні дзяржаўных ўніверсітэтаў у Кастраме, Смаленску, Астрахані і Тамбове і аб пераўтварэнні ў дзяржаўныя ўніверсітэты былых Дзямідаўскага юрыдычнага ліцэя ў Яраслаўлі і Педагагічнага інстытута ў Самары «ў азнаменаванне Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 года...»

Люты

Па прапанове ЦВК Саветаў у Маскве пры Наркамасветы РСФСР створана камісія са дзейнічання па адкрыццю ўніверсітэта ў Мінску.

Люты

У Мінску пры губернскім камісарыяце народнай асветы створана камісія з 8 чалавек па арганізацыі ўніверсітэта пад старшынствам акадэміка Я. Ф. Карскага.

25 лютага

Прынята пастанова ЦВК Саветаў рабочых, салдацкіх і сялянскіх дэпутатаў Беларусі аб адкрыццю ў Мінску Дзяржаўнага ўніверсітэта і асігнаванні на першыя патрэбы па яго арганізацыі 1 мільёна рублёў.

1920 ГОД

13—17 снежня

II Усебеларускі з'езд Саветаў прызнаў неабходным хутчэйшае стварэнне ўніверсітэта ў Мінску.

1921 ГОД

18 красавіка

Прэзідыум ЦВК Саветаў Беларусі прыняў пастанову аб адкрыццю ў Мінску Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў саставе факультэтаў: рабочага, грамадскага навук, медыцынскага, сельскагаспадарчага і фізіка-матэматычнага.

17 чэрвеня

Пачаліся заняткі на рабочым факультэце. Да заняткаў прыступіла 160 чалавек.

9 ліпеня

Пастановай калегіі Наркамасветы БССР зацверджана праўленне ўніверсітэта. Рэктарам зацверджаны прафесар У. І. Піцэта.

11 ліпеня

У Дзяржтэатры адбылося ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае абвясчэнню БДУ. Удзельнікі пасяджэння накіравалі прывітальную тэлеграму У. І. Леніну.

30 кастрычніка

Урачысты сход, прысвечаны адкрыццю ўніверсітэта. На сходзе прысутнічалі В. Г. Кнорын, А. Г. Чарвякоў.

31 снежня

Створана партыйная ячэйка ўніверсітэта.

1922 ГОД

1 студзеня

Створана камсамольская ячэйка ўніверсітэта.

25 лютага

Адбыўся арганізацыйны сход навуковага таварыства ўніверсітэта. Створаны 4 секцыі: краязнаўства, фізіка-матэматычных, тэхніка-эканамічных і грамадскіх навук.

11 ліпеня

Удзельнікі ўрачыстага сходу, прысвечанага першай гадавіне Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, накіравалі прывітальную тэлеграму У. І. Леніну.

ЗАПРАШАЕ «ГАУДЭАМУС»

СТУДЭНЦКАЕ КАФЭ АДКРЫЛАСЯ.

Прарэктар В. Г. Ціхіня і сакратар парткома М. Г. Елісееў ва ўрачыстай абстаноўцы пераразаюць каляровую стужку. Гучыць бадзёры марш, і госці,

і першыя наведвальнікі кафэ падымаюцца па прыступках лесвіцы.

Кафэ — гэта новая форма арганізаванага адпачынку студэнтаў. Створаны 6 секцый, якія будуць працаваць па чар-

зе кожны дзень тыдня. Вось яны: турыстычная, літаратурная, харэаграфічная, слайдсекцыя, інтэрнацыянальнай работы, дыскатэка. Само сабой зразумела, што функцыянаваць па поўную моц без ак-

тыўнай падтрымкі і ўдзелу студэнтаў ўніверсітэта. Гэтым секцыям будзе нялёгка. Яны і разлічаны на ўдзел у іх шырокага студэнцкага актыву. Кафэ поўнасьцю належыць студэнтам. Яны яго гаспадары. І менавіта ад іх у многім залежыць, ці будзе тут цікава і карысна адпачываць.

Адміністрацыя і будаўнікі кафэ паклапаціліся, каб наведвальнікі адчувалі сябе ўтульна. Мяккія крэслы, прыгожыя шторы, стылізаваны пад старыну інтэр'ер і свяцільнікі адразу ж ствараюць добры настрой. Дарэчы зазначыць, што кіраўнікамі ўсіх секцый з'яўляюцца студэнты. Яны самі складаюць адпаведныя праграмы выступленняў. І трэба сказаць, някепска. У гэтым можна было ўпэўніцца на адкрыцці кафэ. Кіраўнік кожнай секцыі каротка расказаў аб перспектывах работы. Былі паказаны асобныя нумары праграм. Асабліва да спадобы глядачам прыйшлося выступленне харэаграфічнай групы «Арніка», выкананне песень удзельнікамі турыстычнай секцыі, дэманстрацыя слайдаў.

М. ДУБОВІК.
Фота аўтара.

РАБОТА—СВЯТА

ЗАКАНЧАЮ інстытут — мне работа патрэбна. Каб ніякіх перагрузак, крайнасцей. Па душы, адным словам.

Раніцай паднялі гадзін у дзесяць — і ўперад. Праз дарогу, пешшу — мінулы тры. А там ужо чакаюць. Там ужо сустракаюць. Лентачка ля ўваходу, нажніцы на падушцы. Кветкі, аркестр струнных, шампанскае. Іван Сідаравіч сам прысутнічае. Руку цісне, у вочы заглядае. Юлітэры, кінакамеры. Волечка з суседняга аддзела, цэха, брыгады, звяна ў шчочку чмокае, у левую. У правую мясцом, прафком. Харалы, фугі, санеты.

Урачысты мітынг. Прамовы, прывітанні, тосты, спітчы. Апладысменты. Тэатралізаванае прадстаўленне, танцы, дыска-такса.

Урачыстыя провады на рабочае месца. Усе падбадзёрваюць, даюць парады, жартуюць, падтрымліваюць. Хто за локці, хто за лацканы.

Падарункі, сувеніры, значкі, паштоўкі, манеты. Аўтографы прасяць, як у кіназоркі.

А я ні-ні. Не чую і не бачу. Усё толькі пісьмова. У трох экзэмплярах. На спецыяльных бланках. З гербай пячаткай. Праз тры інтэрвалы і сакрартаршу.

Кабінет, гараж, кватэра.

Чыста, стэрыльна, іянізавана.

Збоку паддуў, зверху падсвет. Злева баржомі, квас, чай з лімонам. Сервізы, падстаннікі, чайнікі, кофемолкі. Справа бальзам, каньяк, настойкі. На травах. У вуглу — 69 па дыяганалі, каларовы, японскі. У другім — шафа. Незгараемая, браніраваная, з сігналазацыяй. На вокнах ліаны, квітнеючыя кактусы, рададэндраны. Птушкі, папугаі, змеі за шклом. Гербарыі, акварыумы, аранжарэі. На падлозе дываны, шкуры. Пад рукамі кнопкі, рычагі, тумблеры. Паярнуў, падзьмуў, шчоўкнуў, таўкнуў — усё на месцы. Усё зроблена. Усе справы перароблены, перасланы, падшыты, падклеены, зарэгістраваны. Выдатна! Прыгажосць! А ў канцы месяца ўсё як трэба — і кварталныя, і прэміяльныя... Ніхто не зайздросціць. Ніхто не пляткарыць. Усім усё падабаецца. Праз тыдзень у першыя наместнікі, праз месяц у галоўныя, праз год у генеральныя. А там і далей...

Вось гэта да! Вось гэта работа! Якраз! Без ніякіх крайнасцей, ніякіх перагрузак. Не работа — а свята. Як прыйшоў, так і знайшоў. Па душы, адным словам!

НАШЫ

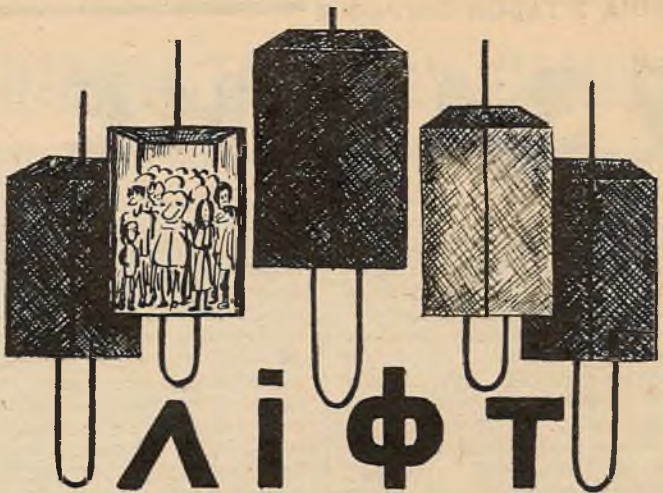
УЧОРА ВЕЧАРАМ, пасля сямі дадатковых таймаў, трынаццаці булітаў і дваццаці чатырох удаленняў, закончыўся фінальны матч па хакею паміж студэнцкімі камандамі «Рэха» і «Бумеранг». Пераможца не

МАТЧ

вызначыўся — 132:132. Сваімі поглядамі, разважаннямі, меркаваннямі і назіраннямі падзяліўся за стаканам кефіру трэнер «Бумеранга» Віктар Кум:
Пытанне: Як гульня?
Адказ: Нічога. Гульня як гульня, а як вам?
Пытанне: Таксама. А што яшчэ?
Адказ: Я думаю, што пры належных умовах (святло, інвентар, настрой, спадарожны

брыз, павышаная стыпендыя, вольнае наведванне лекцый, паменшаная колькасць экзаменаў і залікаў) мы абавязкова перамаглі б.
Пытанне: Ваша думка аб спартыўнай форме саперніка?

Адказ: Прыгожая форма, сучасная. На асобных членах каманды глядзіцца проста выключна. Асабліва запомніўся колер нумароў і шлемаў.
Пытанне: А ватарат?
Адказ: Галкіпер на месцы. На сваім.
Пытанне: І апошняе — планы. На будучае?
Адказ: Самыя розныя. — Дзякуй.
— І вам таксама.

ДЕТЭКТЫВ

Нялёгкая служба

— Стой! Папаўся! Дахадзіўся! Дазваніўся! Абшунаць!
— У левай нішэні пінжана залікоўна.
— Так, далей.
— У правай — насоўна, ненальні шпор.
— Да экзамена, значыцца, рыхтуеся. Так, Працягвайце.
— Ва ўнутранай нішэні пінжана студэнцкі білет. У ім рубель.
— Што яшчэ?
— Нічога.
— Шукайце!
— Правы пусты. У левым знайшлі штрафны талончык.
— «Зяць»? Добраўна. Важная ўліна. Працягвайце дагляд. Адкрыўце партфель. Перавуліце. Ніякіх бутэлек? Няхай праходзіць. Але каб больш не трапляўся!
Студэнт сабраў свае рэчы і, вінавата азіраючыся, праціснуўся наперад, паміж дружыннікамі і вахцёрам, якія стаялі ў той саботні вечар ля інтэрнатаўскай праходной.

СЕРВІС

ПАРАДЫ ТЫМ, ХТО КАРЫСТАЮЦА ПАСЛУГАМІ ГРАМАДСКАГА ТРАНСПОРТУ:

- уваходзячы ў трамвай, аўтобус ці тралейбус, неабходна адразу ўзяць білет. Яго можна ўзяць у пасажыраў, якія выходзяць;
- не чытайце ў грамадскім транспарце. Гэтым вы ставіце ў няёмкае становішча пасажыраў, якім прыйдзецца выгібацца, цягнуць шыі, трымаць акуляры;
- калі ў трамвай, аўтобус ці тралейбус зайшла бабуля, не спяшайцеся ўступіць ёй месца. Можна здарыцца так, што побач з вамі сядзіць чалавек, больш культурны за вас;
- не рэкамендуецца таксама ў грамадскім транспарце перавозіць імпартныя рэчы, мэблю і гэтак далей, бо надакучыць адказваць кожнаму на пытанне: «Дзе дасталі?»
- калі ў трамваі, аўтобусе ці тралейбусе апынуўся злодзей ды яшчэ ў нецвярозым стане, то адразу пасадыце яго на месца.

Прыемнага падарожжа!

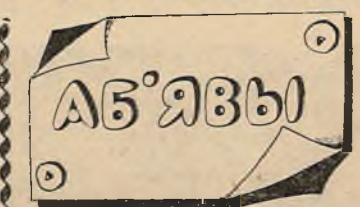

Цэйтнот...

АМБУЛАТОРЫЙ ЛІФТАНІКАЦІН-ЯД!

ПРАГРАМІСТ Фёдар Іваноў стаў у чаргу. Ануратна стаў, за апошнім. Праз 47 мінут 30 секунд ён узяў білет на пасажырска-поезд Мінск — Гомель і, ласнава адпіхнуўшы вярзілу ў пыжыкавай шапцы, пайшоў у залу чакання.
Праз тры гадзіны 42 мінуцы ён ужо садзіўся ў поезд, прапуснаючы шматлікіх жанчын з дзецьмі і бабулек з мяшнікамі.
Роўна праз 32 мінуцы ён рапту выкурыць цыгарэту — трацюю, заплаваную на гэты дзень. Фёдар выйшаў у тамбур, у той самы тамбур, дзе

можна курыць, і прыкурыў ад запалкі.
Зацягнуў, пашукаў месца, куды можна снінуць попел, і не знайшоў. «Снінуць на падлогу? Дрэнна. Дзверы зачынены... Адчыніць? Дрэнна!» — думаў Іваноў. «Чыста не там, дзе падмятаюць, чыста там, дзе не насмечваюць!» — прачытаў ён шыльдачку і ўмомант усё вырашыў для сябе — падышоў да «стоп-ірана».
...Калі вагон адчынілі, Іваноў выкінуў «бычок», здзьмуў з далоняў попел і перананаўча сказаў:
— Я гатовы панесці заслужанае пакаранне.

1. Магу зняць камень з сэрца.
2. Вазьму грэх на душу.
3. Мяняю, мяняю і буду мяняць.
4. Здам палітканомію.
5. Даю аб'явы.

Над ЛІФТОМ працавалі: А. ВАУЧОНАК («Аб'явы»), «Нікацін — яд», Л. ВІСОУСКІ («Сервіс», «Нялёгкая служба»), П. ЛАГІ («Рогі», «Хроніка»). На сумленні дзяжурнага ліфцёра С. ЛЫСКАУЦА — «Работа — свята», «Матч».

РОГІ

— СЯРГЕЙ ІВАНАВІЧ, дзень добры!
— Ну?
— Я кажу, дзень добры, Сяргей Іванавіч!
— Ну і што ты мне хочаш гэтым сказаць, Стогаў?
— Сяргей Іванавіч, вы, калешне, прабачце, што адрываю вас ад важных спраў... Я вась тут хацеў прэзентаваць адну цікавую паштоўку. Ведаю, што ў вас гэта хобі... Дай, думаю, парадую...
— Ну што ж, Стогаў, дзякуй, дзякуй. Гэта сапраўды рэдкая рэч — 11-годдзе Бірулінскага трэста сталовых і рэстаранаў. Мне яна вельмі падабаецца. Такой паштоўкі ні ў кога няма.
— Сяргей Іванавіч, вы мне прабачце, што зноў адрываю.
— Справы пачакаюць, Стогаў. Я заўсёды рад паразмаўляць са студэнтамі, бо сам калісьці быў такім, ведаю...
— Сяргей Іванавіч, вась гляджу я на вас і думаю — вы ўвесь час нешта пішаце і пішаце. А я што? Я так... Вось я і вырашыў, што гэта шарыкавая шматкаляровая ручка вам больш патрэбна, чым мне. Націсніце вась на гэтую кнопачку. Вось так. Бачыце? Чырвоны колер. Яшчэ раз націсніце — зараз сінены. Яшчэ раз —

зьялёны. А яшчэ — жоўценыкі.
— Вось за гэта табе, Стогаў, падкрэсліваю, вялікае дзякуй. Ты неяк адразу зразумеў, малячына!
— Сяргей Іванавіч, а Сяргей Іванавіч? Вы прабачце, што... можа, я ўжо вам надакучыў, дык...
— Ніякіх «надакучыў», Стогаў! Давай! Давай! Яшчэ раз давай. Раз трэба, значыць, трэба, я — на рабоце.
— Даю, Сяргей Іванавіч, зараз жа даю... Дазвольце, Сяргей Іванавіч, вам вельмі такі просценкі, але ў той жа час арыгінальны сувенір уручыць. Адзін знаёмы з тундры прыслаў. Гэта — рогі. Мне яны навошта, а вам... Вам — іншая справа. Можна ў кватэры павесіць, ля ўваходу альбо ў зале, дзе ваша жонка глядзіць тэлевізар. Няхай усе бачаць, што ў вас ёсць рогі.
— Ну, Стогаў! Ну, Стогаў! Не чакаў. Прама здзівіў мяне. А ўчора на заліку думаў інакш. Тры разы білет цягнуў — і нічога. А сёння проста малячына. Выдатна. Залікоўка пры сабе?
— А як жа!
— Ну, тады давай сваю залікоўку!

ХРОНІКА

НАВІНКА
ДРУГАКУРСНІК Іван Бабрыкаў сканструяваў электронны прыбор «Экзамен». У той момант, калі ён цягне білет, на табло прыбора ўспыхвае адзнака яго ведаў.

РЭКОРД
КАНДЫДАТ у майстры спорту па дэльтапланерызму К. Тухав пражыў без стыпендыі тры з палавінай гады. Гэта амаль на паўгода перавышае рэкорд першаразрадніка па бабслею Б. Розова, які ўжо закончыў інстытут.

ПАСЛУГА
ПА ШМАТЛІКІХ пажаданнях студэнтаў у інтэрнатах адкрываецца бюро маленькіх непрыемнасцей. Тыя, хто незадаволены спакойным студэнцкім жыццём, заўсёды маюць магчымасць атрымаць паслугу ў тым ці іншым выглядзе. Адключэнне вады на суткі каштуе 40 капеек, электрычнасці — 20 капеек, каналізацыі — 1 рубель 12 капеек. Аплата тэрміновых і доўгатэрміновых паслуг — па дагаворанасці.

ВУНДЭРКІНД
У СЕМАЙ ГРУПЕ другога курса ёсць незвычайны студэнт. Ён не ўдзельнічае ў хоры, не з'яўляецца членам дружыны, не запісаны ў гурткі, не ўваходзіць у састаў рэдкалегіі нацыянальнай газеты, не сустракаецца з дзяўчынай. Ён акуратна ходзіць па лекцыі.

ДУТАМАТЫКА
У ПРЫЛАУСКІМ канструктарскім бюро распрацавана новая мадэль ліфтоў для студэнцкіх інтэрнатаў. У выпадку паломкі ліфта ўключаецца зблкіраваны з ім сігнал выкліку спецыяльнага чалавека, які дапаможа дэбрацца вам да свайго пакоя.

ЦІКАВУЮ ЗАКАНАМЕРНАСЦЬ прыкмеціла студэнтка С. Божкава. «Калі на вуліцы сцюжа, — гаворыць яна, — батарэі ў інтэрнаце ледзь цёплыя. А як толькі прыгрэе сонейка, адразу падымаецца тэмпература батарэй».

У СВЕЦЕ МАСТАЦТВА
НА НОВУЮ ФОРМУ абслугоўвання студэнтаў перайшоў нядаўна спецыялізаваны пункт па прыёму утыльсыраваны. Зараз, каб атрымаць дэфіцытную кнігу, трэба здаць не менш чым 20.

